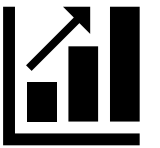

Рушди арзёбӣ дар Тоҷикистон

Усулҳо, рушди институтсионалӣ, омӯзишҳо ~ Самтҳои ояндаи низоми арзёбӣ ~

Ҳироши Ниино, коршиноси Агентии Ҷопон
оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (JICA)
ба Котиботи Шӯрои миллии рушди
Ҷумҳурии Тоҷикистон (июли 2021~)

Мушкилот ва самтҳои оянда

Арзёбӣ ҳамчун шуғли расмӣ
эътироф карда намешавад

Ман расман ба
шуғли
мониторинг ва
арзёбӣ (M&E)
таъин
нашудаам.

Сарбории зиёд дар
соҳаи M&E.

Ман имконоти хеле
ночиз барои
гирифтани омӯзиш
оиди M&E дорам.

Ман он қадар хуб
намедонам, ки чӣ
тавр мониторинг
ва арзёбӣ
гузаронам.

Арзёбӣ ҳамчун шуғли пурмахсул
эътироф карда мешавад

Таъиноти
расмӣ барои
M&E.

Ҳар як вазорат бо
кадрҳои
баландхатисос
таъмин карда
шудааст.

Ман имконият
барои гирифтани
омӯзиши давраӣ
дорам.

Дастурҳои
умумии оид ба
M&E
дастрасанд

Рушди устувори захираҳои инсонӣ дар соҳаи M&E

Натиҷаҳои
ниҳонӣ

Натиҷаҳои
фосилавӣ

Намунаҳои
фаворит

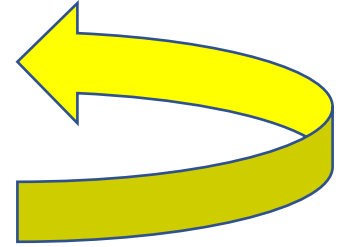
Муассисаҳои омӯзишӣ

Дастурҳо

Усулҳои умумӣ

Таъиноти
бахшҳои M&E

1 000 нафар омӯзонида шудаанд

600 нафар

400 нафар

45 нафар

2021~22 : Омӯзиш дар Тоҷикистон

2023 Муколама бо коршиносон аз
Чопон

Мазӯъ: Самтҳои ҳамкорӣ, Дастурҳои
арзёбӣ

2022-23 Семинар оиди ҳалли мушкилот

Ҳадаф: Идоракунии сатҳи миёна
Мавзӯҳо: Қолибҳои умумии M&E,
Сохторҳои институтсионалӣ, Дастурҳои
арзёбӣ

2021-22 Вебинар оиди арзёбӣ

Ҳадаф: Роҳбарият ва кормандони сатҳи миёна
Мавзӯъ: Асосҳои арзёбӣ, низом, муассиса
Ҳар 2 ҳафта, 30 нафар/семинар

Тоҷикистон

Семинар
барои
навомӯзон

Семинар
барои собиқ
иштирокчиён

Таъинот/
номзадӣ

Мушовири
JICA

2023~25 : Омӯзиш дар Чопон

2025 “Банақшагирии лоиҳа, Арзёбии
ибтидоӣ

- Ҳадаф: 15 Роҳбарони сатҳи миёна
- Таҳияи лоиҳа, нишондиҳандаҳо ва арзёбӣ

2024 “Ҳисоботи арзёбӣ”

- Ҳадаф: 15 Роҳбарони сатҳи миёна
- Чӣ тавр бояд ҳисобот оиди арзёбӣ

навишт

Фев. 2023 “Арзёбии сиёсат ва ташаккули
лоиҳа”

- Ҳадаф: 15 Роҳбари сатҳи миёна
- Сохторҳои институтсионалӣ, PCM

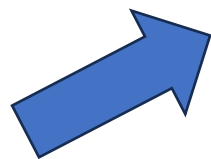

Чопон

Барномаи презентатсияи имрӯза

**3. Омӯзишҳои
даврӣ**

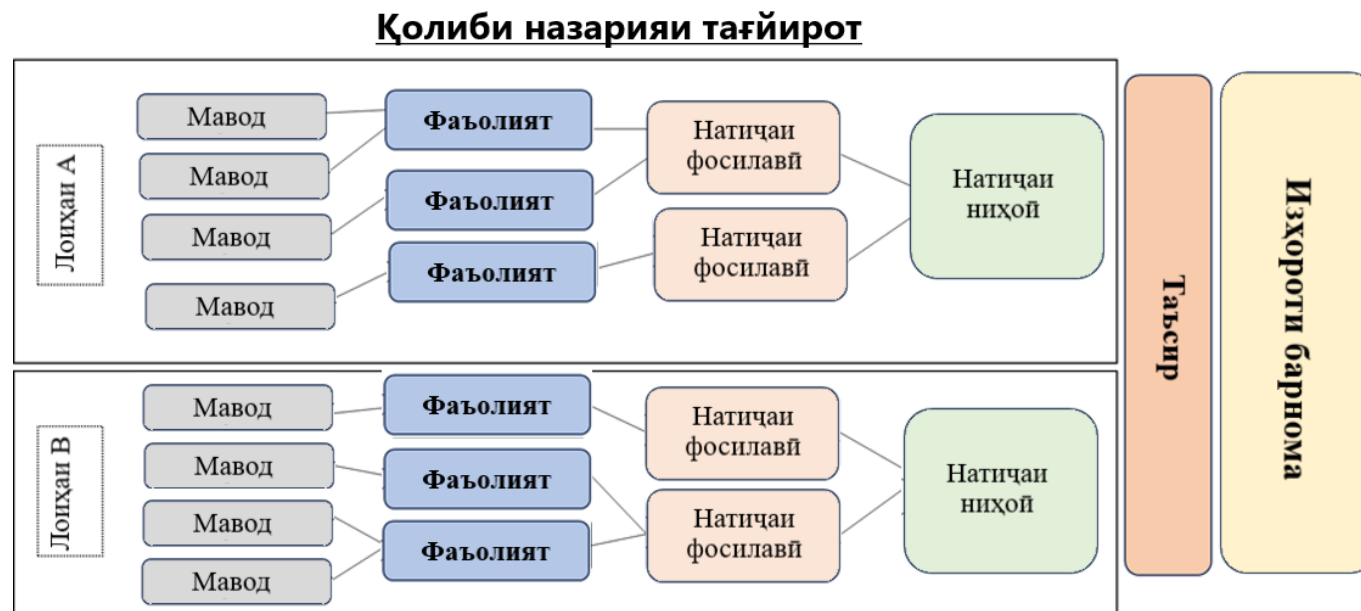

**1. Усулҳо ва
дастурҳои M&E**

**2. Таъиноти расмии
шахсони масъул**

1. Усулҳо ва дастурҳои М&Е

- Диаграммаҳои "Назарияи тағйирот" бояд нисбати ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ татбиқ карда шаванд, то робитаи пайдарпай байни сабабҳо ва натиҷаҳо таъмин карда шавад.

- “Дастур”-и усулҳои М&Е барои мутахассисони амалӣ дар ҳукуматҳои марказӣ ва маҳаллӣ таҳия карда мешавад.

1. Намунаи назарияи тағйирот "Ислоҳоти бахши маориф"

§3. ЧОРЧҶУБАИ СТРАТЕГӢ ОИДИ ИСЛОҲОТ ДАР БАХШИ МАОРИФ БАРОИ ДАВРАИ ТО СОЛИ 2030

МАВОД (ЗАХИРАҲО)	НАТИҶАҲОИ МИЁНАМУДДАТ	НАТИҶАҲОИ ДАРОЗМУДДАТ	ТАЪСИР (ДИД)
<div>1. Маблағгузории давлатӣ (захираҳои буҷетӣ) барои бахши маориф</div> <div>2. Даромади бадастовардаи ҳуди муассисаҳои таълимӣ</div> <div>3. Кӯмаки техникий шарикони рушд</div> <div>4. Қарзҳо ва грантҳо аз донорҳои дучониба ва бисёрҷониба</div> <div>5. Саҳмгузориҳои волидайн ва дигар аъзоёни оила</div> <div>6. Саҳмгузориҳо ва маблағгузории муштарак аз ҷониби сохторҳои бахши хусусӣ ва ташкилотҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ</div>	<div><div>1. Фарогирӣ ва дастрасӣ ба рушди босифат ва фарогири барвактии кӯдак ва таҳсилоти миёнаи умумӣ васеъ гардидааст;</div><div>2. Ҷолибият ва дастрасии таҳсилоти касбӣ ва техникӣ баланд бардошта шудааст;</div><div>3. Дастрасӣ ба таҳсилоти олии касбӣ беҳтар гардидааст;</div><div>4. Низомии таҳсилоти муттасил барои ҳамагон васеъ карда ва пурра татбиқ карда шудааст;</div><div>5. Таҳсилоти фарогир барои тамоми гурӯҳҳои иҷтимоӣ таъмин карда шудааст;</div><div>6. Сатҳи тарки мактаб дар таҳсилоти миёнаи умумӣ коҳиш дода шудааст;</div><div>7. Шароити аз ҷиҳати иҷтимоӣ беҳатар ва мусоид барои таҳсил дар ҳама зинаҳои таҳсилот таъмин гардидааст.</div></div> <div><div>1. Иқтисодии кормандони соҳаи маориф рушд ёфтааст;</div><div>2. Низомии муассир ва тағйирпазири омӯзиш ва бозомӯзии омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф ва илм дар ҳама сатҳҳо;</div><div>3. Ҷолибияти касби омӯзгорӣ ва дигар кормандон дар соҳаи маориф ва илм дар ҳама сатҳҳо ва минтақаҳо баланд бардошта шудааст;</div><div>4. Низомии пурра татбиқшуда ва муассир ва механизмҳои институтсионалии арзёбии сифати таълим дар асоси равиши ба салоҳият асосёфта;</div><div>5. Низомии таъмини сифат, ки пешбурди рушди барвактии кӯдак ва инчунин сифати таҳсилоти миёнаи умумӣ ва касбиро пешбинӣ мекунад;</div><div>6. Дар бахши таҳсилоти миёнаи умумӣ барномаи муосири таълимӣ, ки ба равиши ба салоҳият асосёфта асос ёфтааст ва ба талаботи асри XXI ҷавобгӯ аст, ҷорӣ карда шудааст;</div><div>7. Стандартҳо, ҷорҷӯбаи таҳассусӣ ва дигар маводҳои таълимӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ таҳия ва татбиқ карда шуданд, ки бо талаботи бозори меҳнат зич алоқаманданд;</div><div>8. Ҳамкории муассисаҳои таълимӣ бо бахши хусусӣ ва шарикони рушд, аз ҷумла ҷомеаи шаҳрвандӣ таҳким дода шудааст;</div><div>9. Таҳқиқот ва коркард таҳия гардида ва платформаҳо барои ташвиқи наовариҳо дар соҳаи маориф ва илм таъсис дода шудааст.</div></div> <div><div>1. Раванди ҳамоҳангсозии ислоҳот дар соҳаи маориф таҳким дода шудааст;</div><div>2. Маълумот ва иттилооти ҷамъоваришуда ҳангоми қабули қарорҳо дар ҳама зинаҳои таҳсилот ба таври мувофиқ истифода мешаванд;</div><div>3. Низомии идоракунии захираҳои молиявии давлатӣ дар соҳаи маориф, аз ҷумла робитаи байни амалисозии ислоҳот бо захираҳо мустақкам карда шудааст;</div><div>4. Дар соҳаи маориф ва илм низомии самараноки мониторинг ва арзёбии раванди татбиқи ислоҳоти сохторӣ ва институтсионалӣ ҷорӣ гардидааст.</div></div> <div><div>(1) ТАЪМИНИ БАРОБАРӢ ВА ИШТИРОК ДАР ҲАМАИ ЗИНАҲОИ ТАҲСИЛОТ</div><div>(2) БАЛАНД БАРДОШТАНИ СИФАТ ВА МУВОФИҚАТИ ТАҲСИЛОТ ДАР ҲАМА ЗИНАҲО</div><div>(3) ТАҚВИЯТ ВА БАЛАНД БАРДОШТАНИ САМАРАНОКӢИ МАЪМУРКУНӢ ДАР ҲАМА ЗИНАҲОИ МАОРИФ</div></div> <div><div>Низомии самараноки таълим, ки имкониятҳои фарогир ва баробарро таъмин намуда, ба рушди малақаҳо, инкишофи зеҳнӣ, шуғлмандӣ ва баланд бардоштани некӯахлоқии умумии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат мекунад.</div></div>		

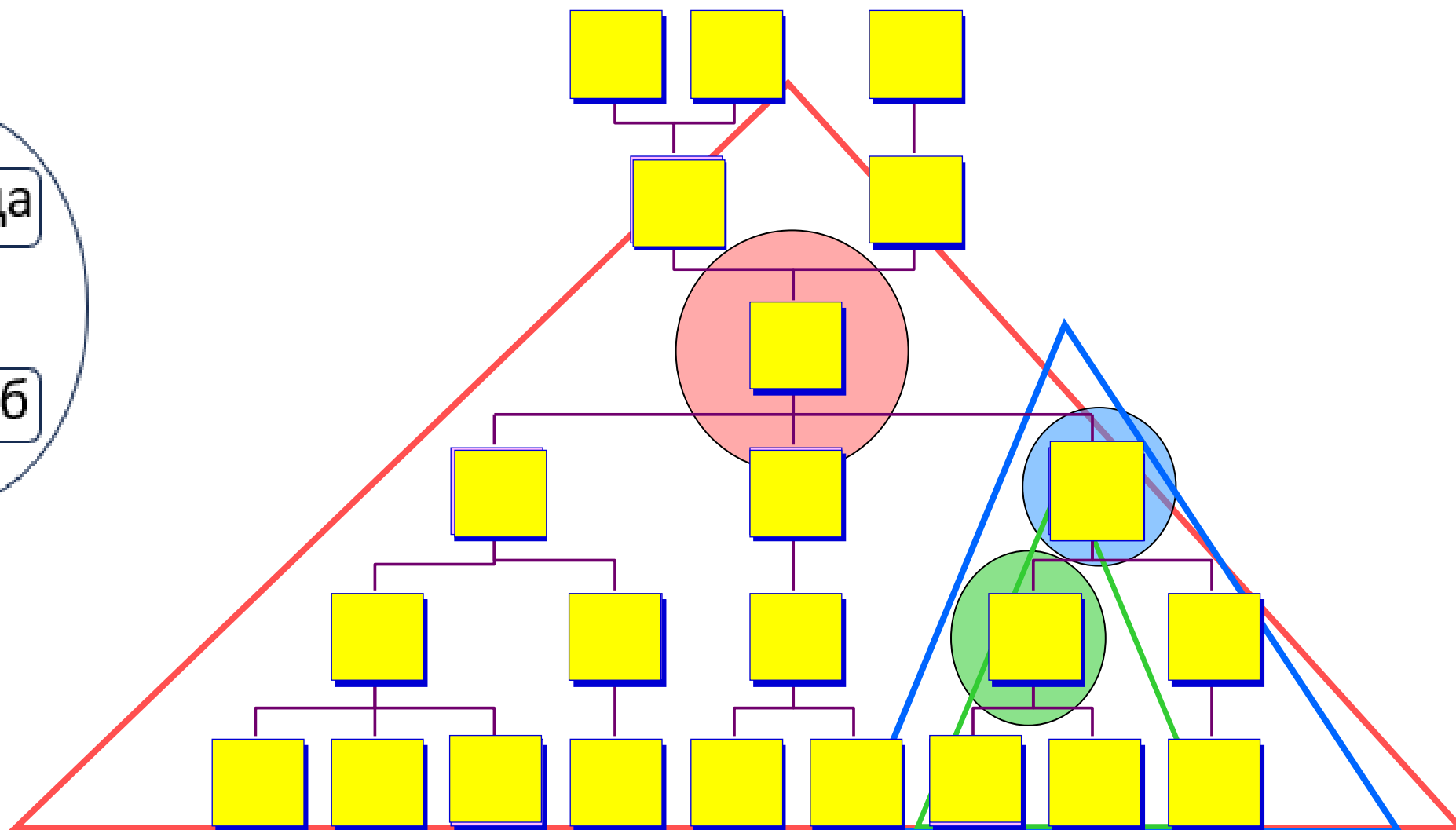
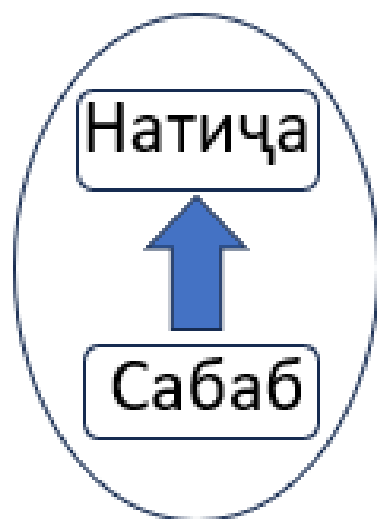
(1) ТАЪМИНИ БАРОБАРӢ ВА ИШТИРОК ДАР ҲАМАИ ЗИНАҲОИ ТАҲСИЛОТ

(2) БАЛАНД БАРДОШТАНИ СИФАТ ВА МУВОФИҚАТИ ТАҲСИЛОТ ДАР ҲАМА ЗИНАҲО

(3) ТАҚВИЯТ ВА БАЛАНД БАРДОШТАНИ САМАРАНОКИИ МАЪМУРКУНӢ ДАР ҲАМА ЗИНАҲОИ МАОРИФ

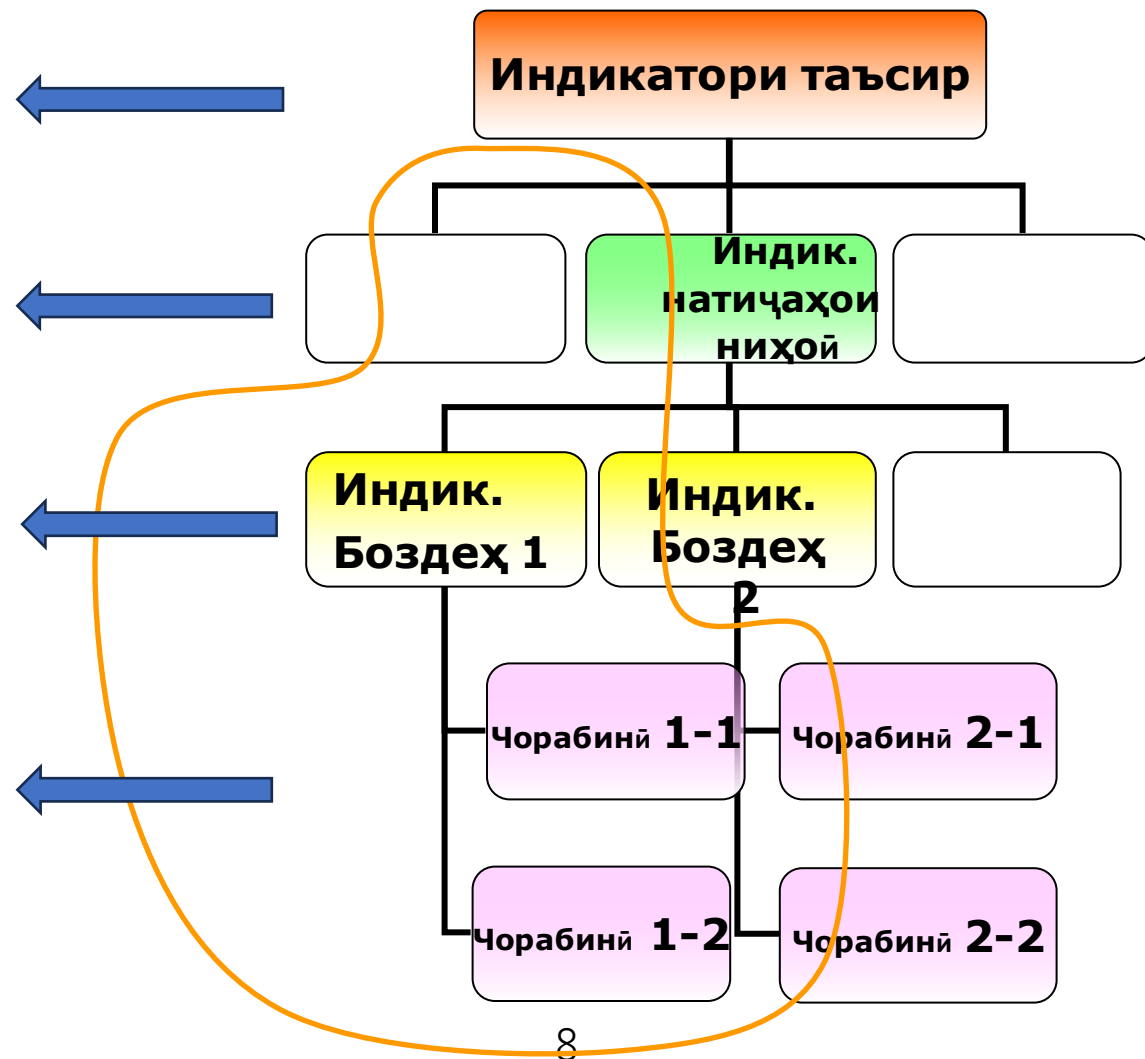
Низомии самараноки таълим, ки имкониятҳои фарогир ва баробарро таъмин намуда, ба рушди малакаҳо, инкишофи зехнӣ, шуғлмандӣ ва баланд бардоштани некӯахлоқии умумии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат мекунад.

1. Таҳлили мушкилот

1. Чаҳорчӯбаи сабт ← Дарахти мушкилот

Хулосаи лоиҳа	Индикатор ҳо	Манбаи маълумот	Шароити беруна
Индикатори таъсир			
Индик. натиҷаҳои ниҳой	✱ Нишондиҳандаҳоро дар ҳар як сатҳи занҷираи натиҷаҳо муайян кунед, на танҳо дар сатҳи маҳсулот.		
Индик. Боздеҳ			
Чорабинӣҳо	Индик. сарфи захираҳо		Шароитҳои пешакӣ

1. Арзёбии бештар мақсаднок

Бештар мақсаднок

Арзёбии ибтидоӣ

Арзёбии ниёзҳо

Пурсиши ибтидоӣ

Таҳлили мушкилот

Назарияи тағйирот

Банақшагирӣ

Давраи
барнома

Амалисозӣ
Мониторинг

Арзёбии раванд

Арзёбии
ниҳой

Боз ҳам мақсаднок

Арзёбии натиҷаҳо

Арзёбии раванд

Чаро арзёбии натиҷа ниҳой муҳим аст??

Мушкилот

Мо аксар вақт фақат ба нишондиҳан-даҳои истехсоли диккат дода, нишондиҳан-даҳои натиҷахоро фаромуш мекунем

Хатто дар сурати ба таври расмӣ ба даст овардани нишондиҳандаҳои истехсоли дигаргуниҳои иҷтимоию иқтисодии дар аввал пешбинишуда на хамеша ба амал меомаданд.

Чӣ тавр мушкилоро ҳал кардан

Мо бояд ба ҳадафи аслии пешбинишуда баргардем.

Муайян кунед, ки барнома ба манфиати мақсаднок чӣ тағирот овард.

Баррасии назарияи тағйирот аз индикатори сарфи захираҳо ба натиҷаҳои ниҳой ба таври возеҳ алоқаманд аст.

2. Таъиноти расмийи шахсони масъул

- Таъиноти расмийи кормандони масъул/бахшҳо оиди М&Е барои нигоҳ доштани ёддоштҳои институтсионалӣ дар ҳар як вазорати соҳавӣ ва ҳукумати маҳаллӣ зарур аст.
- Афзоиш додани теъдоди кормандон ва ба тартиб даровардани раванд

Шумораи шахсони масъул кофӣ нест
ВРИС 9
Вазорати соҳавӣ 4-5
Ҳукумати маҳаллӣ 2

3. Имконияти омӯзиши даврӣ

- Омӯзиш барои ҳукуматҳои маҳаллӣ вазифаи аввалиндараҷа аст

Омӯзишҳо бояд амалӣ ва ба дастурҳо ҷавобгӯ бошанд.

<Мисол>

Назарияи тағйирот

Таҳлили мушкилот

PDM

Ҷамъоварии маълумот

Ташаккур барои диққататон!

Ҳироши Ниино:

Ninino3937@gmail.com

URL-и ШМР (усулҳои М&Е):

<https://developmentcouncil.tj/mesystem/29-mampe-methods.html>

СТРАТЕГИЯИ МИЛЛИИ РУШД 2016-2030

Хадаф

Баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳоли дар асоси рушди устувори иқтисодӣ

- а) Таъмини **амнияти** энергетикӣ ва истифодаи самараноки нерӯи барқ
- б) Баромадан аз бунбасти **нақлиётӣ** ва табдил додани кишвар ба кишвари транзитӣ
- с) Таъмин намудани **амнияти озуқаворӣ** ва дастрасии одамон ба ғизои босифат
- д) Васеъ кардани **шуғли** пурмахсул

Марҳила 1 Барномаи
миёнамуҳлати рушд 2016-2020

Гузариш ба **моделҳои нави рушди**
иқтисодӣ

Марҳила 2 Барномаи
миёнамуҳлати рушд 2021-
2025

Марҳилаи рушди босуръат дар
асоси **ҷалби сармоягузорӣ**

Марҳила 3 Барномаи миёнамуҳлати
рушд 2026-2030

Саноатикунони босуръат ва рушди
иқтисодӣ дар асоси **дониш ва**
навоарӣ

Дар пешомади дарозмуддат, кишвар се вазифаи асосиро дар назди худ мегузорад:

- Расидан ба сатҳи рушди иҷтимоию иқтисодии **кишварҳои дорои сатҳи миёнаи даромад**
- Тавсеа ва таҳкими **синфи миёна**
- Таъмини рушди устувор тавассути баланд бардоштани **рақобатпазирии** иқтисоди миллӣ

Ташаккур ба диққататон!

- Hiroshi Niino:

Hinino3937@gmail.com

- URL of NDC (M&E methods):
[**https://developmentcouncil.tj/mesystem/29-mampe-methods.html**](https://developmentcouncil.tj/mesystem/29-mampe-methods.html)